

Is Poetin christen of antichrist?

rd rd.nl/artikel/966015-is-poetin-christen-of-antichrist

Ds. J. Belder

5 maart 2022 19:49

„Het zou van geloofsmoed getuigen als patriarch Kirill, primaat van de Russisch-Orthodoxe Kerk, kerklid Poetin zou censureren, zo niet afsnijden van de christelijke kerk.” beeld EPA, Alexei Druzhinin

Hoe kun je sympathie koesteren voor een „prachtvent” die schuldig is aan oorlogsmisdaden? Moet een christen zich niet volledig afkeren van alle tirannie en recht en gerechtigheid bevorderen?

Deze week schreef ik voor het digitale Christelijk Informatie Platform (CIP) een opiniërende bijdrage over de vraag: mag een christen Vladimir Vladimirovitsj Poetin, president van de Russische Federatie, haten? Vooral nu hij letterlijk een grens is overgegaan en op 24 februari met groot militair geweld buurland Oekraïne binnenstormde, dat al dertig jaar een autonome, soevereine natie is. Een overweldigende meerderheid van de Oekraïense bevolking stemde destijds voor onafhankelijkheid.

Vandaag is dag tien van een oorlog die al aan duizenden militairen en burgers het leven kostte. De opperbevelhebber van de Russische strijdkrachten draaft als een briesend paard door het oorlogsveld. Dit is al lang geen rechtvaardige oorlog meer, dat is het ook nooit geweest. Poetin is bovendien al vanaf het begin verliezer in de strijd. Hij heeft zijn hand overspeeld.

Stalinist

Het zegt veel over Poetin dat de voormalige Russische leider Joseph Stalin (1878-1953) zijn grote voorbeeld is. Onder diens meedogenloze dictatuur stierven destijds miljoenen Oekraïners de hongerdood doordat hij hun graan roofde.

Poetin heeft echter niet gerekend op massaal Oekraïens verzet. De zelfverklaarde "bevrijder" werd niet met gejuich onthaald. Onvermoede krachten kwamen los. Er is veel meer eenheid in Oekraïne dan waarop Moskou gerekend heeft. Poetins handen druipen ondertussen van vergoten onschuldig bloed. Duizenden mensen sloegen op de vlucht. Onophoudelijk bereiken ons hartverscheurende oorlogsbeelden en berichten.

Wurggreep

Poetins 'excuus' voor de oorlog is de noodzaak van "demilitarisering", "denazificatie" en beëindiging van de (onbewezen) "genocide op Russischtaligen". Rancuneus ronkten zijn woorden die de inval in Oekraïne moesten rechtvaardigen. Die is het zoveelste wapenfeit op zijn cv. Denk aan Tsjetsjenië (het ging om meer dan het elimineren van jihadistische cellen), Georgië, de Krim. Sinds enkele dagen houden zijn gebalde vuisten de wereld in de wurggreep van een militair-nucleaire dreiging. Wie niet voor mij is, is tegen mij.

Mag een christen een autocraat die huisvredebreuk pleegt bij de burens, de pers, de rechtspraak en de media aan banden legt en manipuleert, tegenstanders uitschakelt, opsluit of vergiftigt, op grote schaal corruptie pleegt en aan ongekende zelfverrijking doet, haten? Mijn antwoord is afwijzend. Dat laat onverlet dat ik vurig hoop en bid dat deze weerzinwekkende man zo snel mogelijk buiten spel staat. Vooral dat God zijn hart breekt als eens bij koning Manasse.

Verbaasd

Genoemd CIP-artikel leverde een aantal afkeurende reacties op. Maar hoe kan iemand Poetin en zijn beleid verdedigen? Te meer als men zich christen noemt? Het mag waar zijn dat Poetin na zijn KGB-carrière zijn atheïsme afzwoer en toetrad tot de Russisch-Orthodoxe Kerk, waar hij zich graag als trouwe zoon profileert. Is deze man wel christen? Over het hart oordeelt alleen God. Maar iemands daden doen er wel degelijk toe. Vertoont Poetin niet eerder trekken van een antichrist?

De leider van Forum voor Democratie, Thierry Baudet, noemde kort voor de Russische invasie in Oekraïne Poetin nog een „prachtvent”, „leider van conservatief Europa”. Baudet keurt de Russische invasie in Oekraïne af, maar is met redenen omkleed tegen sancties en voor opvang van vluchtelingen in hun eigen regio, evenals de PVV. Echter: waarom staat Baudet, pleitbezorger van de natiestaat, nu niet vierkant achter Oekraïne?

De sympathie voor de autocraat Poetin en voor zijn Nederlandse bewonderaar Baudet is ten dele verklaarbaar. De Rus, eveneens verdediger van de natiestaat, moet niets hebben van het multiculturele ideaal en van de westerse decadentie, ofwel de liberale sfeer van het vrijgevochten Westen. Iets waar ook een deel van het electoraat in West-Europa zich tegen afzet. Poetinvrienden zijn echter geen alternatief.

Je kunt erover redetwisten of "het Westen" de agressie van de Rus niet heeft uitgelokt en opgewekt, doordat de NAVO zich in zijn ogen weinig gelegen laat liggen aan (mondelijke) afspraken. Enige zelfreflectie zou niettemin passen, al komt die dan wel erg laat, zo niet te laat.

Oorlogsmisdaden

De Rus voelt zich vernederd en bedreigd. Maar dat legitimeert een inval in Oekraïne niet. Met precisiewapens wordt de infrastructuur vernietigd. Cluster- en vacuümbommen maken burgerslachtoffers. De grootste kerncentrale van Europa werd aangevallen, een staaltje van nucleaire terreur. Hoe kan iemand sympathie koesteren voor een „prachtvent” die zich schuldig maakt aan oorlogsmisdaden en de wereld dreigt met vuur? Dient een christen zich niet hartgrondig af te keren van alle tirannie en recht en gerechtigheid te bevorderen?

Is Poetin Gods gesel over de volken, dan passen verootmoediging en bekering. Ook voor patriarch Kirill, primaat van de Russisch-Orthodoxe Kerk, die tot nu toe achter Poetin staat, misschien uit lijfsbehoud. Het zou echter van geloofsmoed getuigen als hij kerklid Poetin zou censureren, zo niet afsnijden van de christelijke kerk.

Ook onze politieke sympathieën en antipathieën zijn godsdienst. Waar staan wij, ook als het ons diep in onze portemonnee raakt, nu havensteden als Marioepol worden platgegooid?

„Gerechtigheid verhoogt een volk, maar zonde is een schandvlek der natiën” (Spreeken 14:34). Wordt Oekraïne Poetins Waterloo? Of trekt hij heel de wereld mee in de oorlog? „Hoor de roede en Wie ze besteld heeft”, lazen wij net deze week bij de profeet Micha (6:9).

De auteur is hervormd emeritus predikant.